

**RAPORT
Z WYKONANIA MIEJSKIEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W POZNANIU W 2013 ROKU**

Opracowanie:

Urząd Miasta Poznania
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Oddział Zdrowia Publicznego
ul. 3-go Maja 46, 61-728 Poznań
tel. +48 61 878 43 43, fax +48 61 878 56 79
wziss@um.poznan.pl, www.poznan.pl

Poznań, marzec 2014 rok

SPIS TREŚCI

1. Zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii	3
2. Diagnoza stanu problemów narkotykowych w Poznaniu	4
3. Cele i zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2012 - 2014 rok	6
4. Wykonanie oraz efekty realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku	7
5. Sprawozdanie finansowe z wydatków poniesionych na realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku – według klasyfikacji budżetowej.....	15
6. Wnioski z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku	16

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wykaz podmiotów realizujących zadania w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku.....	17
--	----

ZAŁĄCZNIK NR 2

Wykaz złożonych ofert na zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na 2013 rok w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „małe granty”).....	19
---	----

ZAŁĄCZNIK NR 3

Wskaźniki realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku.....	21
--	----

1. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Obowiązek przeciwdziałania narkomanii został nałożony na gminę ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, zm. z przen. Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678).

Zgodnie z jej przepisami do podstawowych zadań gminy należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Szczegółowe cele dla tworzenia programów lokalnych dotyczących przeciwdziałania narkomanii zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 roku w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016, wydanym na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy, o której mowa powyżej. Ogólnym celem Programu jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych. Jest on realizowany w następujących obszarach:

1. Profilaktyka.
2. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna.
3. Ograniczenie podaży.
4. Współpraca międzynarodowa.
5. Badania i monitoring.

Ponadto w Krajowym Programie określono również konieczność zwiększenia dostępności programów dotyczących ograniczania szkód zdrowotnych dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków, m.in. poprzez inicjowanie programów profilaktyki HIV, HBV (wirusowe zapalenie wątroby typu B), HCV (wirusowe zapalenie wątroby typu C) wśród osób uzależnionych. Zgodnie z Krajowym Programem Zapobiegania Zarażeniom HIV i Zwalczania AIDS określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2011 roku w realizacji zadań programu uczestniczą wszystkie podmioty, które na podstawie odrębnych przepisów są obowiązane do opracowania i realizacji strategii w zakresie

polityki społecznej, obejmującej w szczególności programy pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, promocji i ochrony zdrowia, programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz edukacji publicznej.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na 2013 rok jest kontynuacją działań podjętych w latach poprzednich zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w cytowanej ustawie i rozporządzeniach, jak i z polityką Miasta, wpisując się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach następujących dokumentów:

- Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030, przyjętej uchwałą Nr LXXII/990/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2010 r.;
- Założeń Planu Zdrowotnego Miasta Poznania na lata 2010-2014 jako dokumentu strategicznego w planowaniu długookresowej polityki zdrowotnej dla mieszkańców Poznania, zgodnego z założeniami Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030;
- Miejskiej Strategii Polityki Społecznej, przyjętej uchwałą Nr XXXIII/262/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia 18 listopada 2003 roku.

2. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW NARKOTYKOWYCH W POZNANIU

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2012 – 2014 został opracowany na podstawie diagnozy problemów narkotykowych w Poznaniu przygotowanej na zlecenie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania w 2009 r. przez Janusza Sierosławskiego z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Zgodnie z rekomendacjami kolejną diagnozę i pomiar wskaźników dotyczących problemów narkotykowych w Poznaniu proponuje się przeprowadzić dopiero po 4-5 latach, zyskując w ten sposób czas na ujawnienie się efektów, z których większość ma charakter odroczonego.

Biorąc pod uwagę wyniki diagnozy, o której mowa powyżej, oszacowano, że w Poznaniu liczba problemowych użytkowników narkotyków wynosiła około 1 500 osób, podczas gdy w 2001 roku liczbę tę szacowano na około 1 000 osób.

Diagnoza wykazała również, że w Poznaniu liczba przyjętych do leczenia pierwszy raz w życiu z powodu problemu narkotyków rośnie szybciej niż liczba przyjętych ogółem, inaczej niż w innych miastach. Oznaczać to może, że problem narkotyków w Poznaniu ma nadal tendencję wzrostową, w odróżnieniu od innych polskich wielkich miast.

Najważniejsze ustalenia wynikające z diagnozy wraz z wnioskami i rekomendacjami dla Miasta Poznania, są następujące:

1. Wśród dorosłych mieszkańców miasta Poznania obserwujemy narastanie problemu narkomanii.
2. Wyniki badania z 2008 roku wskazują, że wśród mieszkańców Poznania w wieku 18-64 lata najbardziej rozpowszechnione jest używanie przetworów konopi (6,6%) oraz w dużo mniejszym stopniu amfetaminy (1,2%). Wyniki te są znacznie wyższe od odnotowanych w badaniu z 2002 r.

3. Rozpowszechnienie okazjonalnego używania przetworów konopi w Poznaniu jest także znacznie wyższe niż średnia w kraju. Szczególnie różnice występują w grupie wiekowej 25-34 lata. Odsetek okazjonalnych użytkowników narkotyków w 2008 r. w Poznaniu był wyższy niż w Warszawie w 2006 r.

Porównanie wyników badania szkolnego ESPAD z 2007 r. z wynikami wcześniejszych badań wykazuje tendencję spadkową, po silnym trendzie wzrostowym notowanym w poprzednich latach. Trend w Poznaniu nie odbiega od ogólnopolskiego, chociaż rozpowszechnianie jest wyższe. Można szacować, że w Poznaniu 17% uczniów w wieku 15-16 lat zalicza się do użytkowników przetworów konopi, podczas gdy na poziomie kraju analogiczny odsetek wynosi 11%.

Należy jednak zaznaczyć, że ponowne badania ESPAD przeprowadzone w Poznaniu w 2011 roku pokazały powrót do tendencji wzrostowej w zakresie używania marihuany lub haszyszu przez młodzież. Z pewnością to zjawisko będzie wymagało dalszego wyjaśnienia oraz uwzględnienia w kolejnej diagnozie prowadzonej w Poznaniu. Nie można jednak wykluczyć, że „grunt” pod wzrost zainteresowania przetworami konopi przygotowało upowszechnianie się „dopalaczy”, a następnie radykalne zamknięcie dostępu do nich.

4. W strukturze wieku pacjentów leczonych stacjonarnie z powodu problemu narkomanii większy udział niż w innych wielkich miastach mają osoby powyżej 44 roku życia.

Oszacowanie liczb problemowych użytkowników narkotyków, jak również dane o zgłaszalności do leczenia, zarówno ambulatoryjnego, jak stacjonarnego, wskazują, że problem narkotyków w Poznaniu, w porównaniu z innymi wielkimi miastami w kraju, jest jeszcze w fazie wzrostu, w przypadku osób zażywających narkotyki w sposób problemowy. Potwierdzają to dane policyjne, tj. wskaźnik dynamiki¹ liczby podejrzanych o przestępstwa dokonane przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dane z badań terenowych wskazują, że trend wzrostowy w lecznictwie odwykowym bierze się nie tylko ze zwiększającej się liczby osób potrzebujących leczenia, ale także ze wzrostu zgłaszalności osób, które dotychczas z leczenia nie chciały korzystać. Można szacować, że obecnie około 30% problemowych użytkowników narkotyków korzysta z leczenia ambulatoryjnego i niewiele mniej ze stacjonarnego, podczas gdy w 2001 r. odsetki te wahały się wokół 20%.

5. Analiza współczynników zgonów związanych z narkotykami w Poznaniu na tle innych wielkich miast w naszym kraju sugeruje, że zgony z powodu przedawkowania narkotyków nie należą w Poznaniu do głównych problemów. Współczynniki te wskazują na niską pozycję Poznania w rankingu wielkich miast wg zgonów mieszkańców.

Przedstawione wyżej ustalenia przemawiają za koniecznością zintensyfikowania działań profilaktycznych i pomocowych. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

¹ Stosunek poziomu zjawiska w okresie badanym do poziomu zjawiska w okresie podstawowym.

- 1) działania w obszarze ograniczania ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków, w szczególności w miejscach spędzania czasu wolnego (dyskoteki, kluby, puby, itp.);
- 2) działania z zakresu redukcji szkód adresowane do przyjezdnych problemowych użytkowników narkotyków (zapobieganie zgonom);
- 3) rozszerzenie zakresu pomocy w readaptacji po leczeniu;
- 4) uwzględnienie specyfiki kobiet w programach pomocowych;
- 5) zwiększenie zakresu działań pomocowych dla osób problemowo używających narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 44 roku życia;
- 6) dalsze działania w kierunku objęcia różnymi formami leczenia i pomocy jak największej liczby problemowych użytkowników narkotyków.

Szczegółowa diagnoza stanu problemów narkotykowych w Poznaniu zamieszczona została w załączniku do uchwały Nr XXI/272/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 15 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2012-2014, zmienionej uchwałą Nr XXXII/488/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 5 czerwca 2012 roku oraz uchwałą Nr XLVII/732/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 26 marca 2013 roku.

3. CELE I ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W POZNANIU NA LATA 2012 - 2014

Cel Programu

Zahamowanie tendencji wzrostowej rozpowszechnienia używania narkotyków na terenie miasta Poznania i zmniejszenie skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

Cele szczegółowe

1. Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród młodzieży szkolnej i młodych dorosłych, a także wzmocnienie przekonania o ryzyku związanym z używaniem narkotyków.
2. Poprawa stanu zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób zażywających narkotyki oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.
3. Zapobieganie problemom narkomanii (w tym używaniu substancji legalnych i nielegalnych) wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku rodzinnym i szkolnym.
4. Poszerzenie i wspieranie dotychczasowej oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (w tym pozalekcyjnych programów sportowych i rekreacyjnych).
5. Poprawa jakości dostępu do diagnostyki z zakresu HIV/AIDS oraz zwiększenia opieki nad osobami zakażonymi i osobami narażonymi na zakażenie.

Cele programu przeciwdziałania narkomanii mają charakter długofalowy, dlatego też trudno oczekiwać wyraźnych zmian w obrazie zjawiska w wymiarze jednego roku, stąd ewaluację wyniku całego programu zaproponowano przeprowadzić dopiero po kilku latach prowadząc jedynie ocenę realizacji wskaźników przypisanych do poszczególnych zadań w danym roku budżetowym. Nie bez znaczenia jest też wysoki koszt prowadzenia badań dostarczających danych do ewaluacji. Coroczne

powtarzanie takich badań mogłoby znacząco uszczuplić środki na realizację programu.

Zadania Programu

W ramach powyższych celów przyjęto do realizacji w 2013 roku następujące zadania:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
2. Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków.
4. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez sfinansowanie szkoleń dla pracowników socjalnych.
5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez dofinansowanie Programu Przeciwdziałania i Ograniczania Narkomanii oraz Przestępczości i Demoralizacji Nieletnich pn. „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”.
6. Wsparcie na rzecz zaangażowania społeczności lokalnej w rozwiązywanie problemów związanych z narkotykami i narkomanią poprzez dofinansowanie nowatorskich inicjatyw własnych: instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych.
7. Dofinansowanie punktu konsultacyjno-diagnostycznego prowadzącego działania w kierunku diagnostyki i konsultacji HIV/AIDS.

4. WYKONANIE ORAZ EFEKTY REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W POZNANIU W 2013 ROKU

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii (zwany dalej MPPN) w Poznaniu na lata 2012-2014 został przyjęty uchwałą Nr XXI/272/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 15 listopada 2011 roku, zmieniony uchwałą Nr XXXII/488/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 5 czerwca 2012 roku oraz uchwałą Nr XLVII/732/VI/2013 z dnia 26 marca 2013 roku.

Na realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2012-2014 Miasto zaplanowało kwotę w wysokości 3 130 000,00 zł. W 2013 roku zaplanowana kwota wynosiła 1 030 000,00 zł, z czego wydatkowano 989 677,50 zł, co oznacza wykonanie planu na poziomie 96,09%.

W ramach zadań MPPN, o których mowa w pkt 3 Raportu, w 2013 roku realizowano:

1. Zadania zlecone do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – koordynowane przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

W ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku podejmowano działania w zakresie:

- 1) realizacji programów postterapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków;
- 2) realizacji programu postterapeutycznego poprzez prowadzenie hostelu dla osób uzależnionych od narkotyków;
- 3) realizacji programów dotyczących redukcji ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków w klubach i na dyskotekach;
- 4) udzielenia rodzinom, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków;
- 5) poprawy jakości dostępu do diagnostyki z zakresu HIV/AIDS oraz zwiększenia opieki nad osobami narażonymi na zakażenie.

Ostatecznie w 2013 roku kontynuowano 4 umowy wybrane w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań MPPN na lata 2012 – 2014. W ramach drugiej edycji otwartego konkursu ofert wybrano 1 ofertę dot. punktu konsultacyjno-diagnostycznego, prowadzącego działania w kierunku diagnostyki i konsultacji HIV/AIDS (*szczegółowy wykaz podmiotów realizujących zadania przedstawiono w załączniku nr 1 do Raportu*).

Na zadania realizowane przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych w 2013 roku zarezerwowano kwotę 370 000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę w wysokości 332 890,00 zł, co stanowi 89,97% zaplanowanych w budżecie środków na ten cel.

Ponadto w 2013 roku w ramach realizacji zadań MPPN złożono 4 oferty w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „małe granty”) na łączną kwotę w wysokości 32 000,00 zł, co stanowi 8,65% środków finansowych zaplanowanych na 2013 rok na zadania realizowane przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych (*szczegółowy wykaz udzielonych dotacji przedstawiono w załączniku nr 2 do Raportu*).

Ogółem w 2013 roku na zadania realizowane przez fundacje, stowarzyszenia i pozostałe podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych zarezerwowano kwotę 370 000,00 zł, z czego wydatkowano ogółem 364 890,00 zł, co stanowi 98,62% zaplanowanych w budżecie środków na ten cel.

Tabela 1.

Wysokość środków finansowych przekazanych fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym podmiotom – zadanie koordynowane przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania w latach 2010 - 2013

Rok	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	(w %)
2010	300 000,00	259 440,00	86,48
2011	340 000,00	338 970,00	96,69
2012	390 000,00	330 890,00	84,84
2013	370 000,00	364 890,00	98,62

2. Zadania zlecone do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w ramach zadania pn. „Realizacja działań integrujących psychoprophilaktykę z aktywnością sportową dla dzieci i młodzieży z miasta Poznania”- koordynowane przez Wydział Sportu Urzędu Miasta Poznania.

Realizacja programu integracji psychoprophilaktyki z aktywnością sportową poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych ma na celu, m.in. zmniejszenie ryzyka rozpoczęcia używania substancji psychoaktywnych.

Na zadania realizowane przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych w 2013 r. zarezerwowano kwotę w wysokości 200 000,00 zł, która została w całości przekazana na dwa projekty.

Liczba ofert rozpatrzonych do realizacji w 2013 r.

Ogółem wpłynęły 2 oferty złożone przez dwa podmioty. Obie oferty zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ramach zadania w 2013 roku zrealizowano następujące projekty:

1) „A ja wybieram łyżwy” – realizowany przez Poznańskie Towarzystwo Hokejowe (dotacja w wysokości 125 000,00 zł).

Realizacja zadania polegała na organizacji bezpłatnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z poznańskich przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zajęcia odbywały się od stycznia do kwietnia oraz od listopada do grudnia 2013 r. na lodowiskach „Chwiałka”.

Zadanie polegało w pierwszej kolejności na nauce jazdy na łyżwach, a w dalszej na nauce elementów gry w hokeja na lodzie. Zajęcia odbywały się w dni powszednie w godzinach od 8.00 do 16.00. Ogółem w 2013 roku w zadaniu wzięło udział ponad 1 200 dzieci.

2) „Promocja zimowych dyscyplin sportu z integracją psychoprophilaktyki przeciwdziałania problemowi narkomanii” realizowany przez Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Partner” (dotacja w wysokości 75 000,00 zł).

Realizacja zadania polegała na organizacji kursów nauki jazdy na nartach i snowbordzie na stoku narciarskim Malta – Ski. Zajęcia odbywały się od stycznia do końca kwietnia oraz od października do grudnia 2013 r.

Rekrutację dzieci i młodzieży w wieku 7 – 18 lat prowadzono we współpracy z organizacjami pozarządowymi, które na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych.

W cotygodniowych kursach w ciągu całego roku 2013 łącznie uczestniczyło w projekcie ok. 170 osób. Dodatkowo raz w miesiącu odbywały się również zajęcia z psychologiem.

Tabela 2.

Wysokość środków finansowych przekazanych fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym podmiotom - zadanie koordynowane przez Wydział Sportu Urzędu Miasta Poznania w latach 2010 - 2013

Rok	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	(w %)
2010	200 000,00	200 000,00	100,00
2011	200 000,00	200 000,00	100,00
2012	200 000,00	200 000,00	100,00
2013	200 000,00	200 000,00	100,00

3. Zadanie zlecone placówkom oświatowym na realizację programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych, obejmujących problem uzależnienia od narkotyków – zadanie koordynowane przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania.

Programy realizowane przez placówki oświatowe nastawione są na pracę z dziećmi i młodzieżą zagrożoną zachowaniami dysfunkcyjnymi. Udział w zajęciach bierze cała społeczność uczniowska.

Oferta skierowana do szkół zakłada indywidualny charakter programu z uwzględnieniem potrzeb danego środowiska.

Podstawowym celem realizatorów programów jest wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi.

W 2013 roku w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, programy profilaktyczno-edukacyjne realizowało 20 szkół (w tym 7 szkół podstawowych, 12 gimnazjów, 1 zespół szkół specjalnych) oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7. W zajęciach uczestniczyło około 2000 uczniów.

Tabela 3.

*Wysokość środków finansowych przekazanych placówkom oświatowym
– zadanie koordynowane przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania
w latach 2010 - 2013*

Rok	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	(w %)
2010	180 000,00	178 687,72	99,27
2011	180 000,00	178 833,32	99,35
2012	180 000,00	158 483,84	88,05
2013	180 000,00	178 974,67	99,4%

4. Program pn. „Sportową manią walczymy z narkomanią” realizowany przez Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji, koordynowany przez Wydział Sportu Urzędu Miasta Poznania.

W ramach realizacji programu pn. „Sportową manią walczymy z narkomanią” zorganizowano, m.in.:

- 1) zajęcia sportowo – rekreacyjne,
- 2) turnieje piłkarskie,
- 3) zawody w dyscyplinach lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży.

Celem realizowanego programu było zwrócenie uwagi dzieciom i młodzieży na alternatywne formy spędzania wolnego czasu, jak również zwiększenie aktywności sportowej dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia. Program ten zrealizowany został poprzez przeprowadzenie szeregu imprez o charakterze sportowym, które przeplatano tematyką dotyczącą przeciwdziałania uzależnieniom. Zajęcia organizowane przez Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji to zawody jedno i kilkudniowe oraz formy wypoczynku prowadzone w szkołach lub obiektach POSiR.

Pierwszą zrealizowaną w 2013 roku imprezą sportową był Sportowy Zajęczek – święto przedszkolaków. W trakcie 4 dni rywalizowało ze sobą 35 przedszkoli, czyli prawie 900 uczestników. Kolejną imprezą sportową były zawody w aerobiku grupowym. Zawody zgromadziły 140 uczestników ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zorganizowano również rozgrywki piłki nożnej szkół podstawowych (ok. 520 uczestników), zawody LA dla szkół gimnazjalnych (ok. 500 uczniów) oraz zawody piłki siatkowej plażowej dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (270 zawodników). Podobnie jak w roku ubiegłym, odbył się w formie targu średniowiecznego festyn sportowo-rekreacyjny, w trakcie którego uczestnicy mogli posłuchać średniowiecznych pieśni, zobaczyć rycerzy oraz spróbować swoich sił w konkurencjach sportowych zaczerpniętych z tradycji średniowiecznej.

W czasie wakacji dzieci i młodzież brali udział w zajęciach m.in. z piłki nożnej, pływania, tenisa ziemnego i stołowego, grach i zabawach ruchowych czy spływach kajakowych. Na zakończenie wakacji na Śródcie została zorganizowana Sportowa Gra Miejska. Ogółem przez całe wakacje przeprowadzono łącznie 69 zajęć sportowo-rekreacyjnych.

Nowy rok szkolny 2013/2014 rozpoczęto sztafetowymi biegami przełajowymi, w których udział wzięło łącznie 1080 uczniów, następnie ruszyły rozgrywki piłkarskie dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w których udział wzięło 1210

zawodników. W październiku na polanie harcerza na poznańskiej Malcie odbyły się Indywidualne Mistrzostwa Miasta Poznania w Biegach Przełajowych. W zawodach uczestniczyło 600 uczestników.

Rok 2013 zakończono tradycyjnym spotkaniem wigilijnym zorganizowanym na Rynku Śródeckim. W spotkaniu uczestniczyła młodzież ze wszystkich okolicznych szkół, stowarzyszeń i klubów sportowych.

Łącznie w programie w 2013 roku uczestniczyło około 5 790 dzieci i młodzieży. Na obiekcie Młodzieżowego Ośrodka Sportowego odbyło się ogółem 629 treningów i rozgrywek sportowych.

Tabela 4.

Wysokość środków finansowych przekazanych POSiR
– **zadanie koordynowane przez Wydział Sportu Urzędu Miasta Poznania**
w latach 2010 - 2013

Rok	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	(w %)
2010	100 000,00	100 000,00	100,00
2011	100 000,00	100 000,00	100,00
2012	100 000,00	99 829,16	99,83
2013	100 000,00	100 000,00	100,00

5. Program Przeciwdziałania i Ograniczania Narkomanii oraz Przestępczości i Demoralizacji Nieletnich pn. „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy” koordynowany i realizowany przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu Miasta Poznania.

W ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2013 roku kontynuowano realizację programu „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”. Realizacja Programu obejmowała zarówno działania wykonywane przez Komendę Miejską Policji w Poznaniu, Straż Miejską Miasta Poznania, szkoły objęte programem, jak i zadania Urzędu Miasta Poznania – Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa.

Program „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy” zakłada wprowadzenie i realizację jednolitych form współdziałania szkoły, rodziców i uczniów oraz policji i straży miejskiej zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności przeciwdziałaniu zjawiskom związanym z narkotykami i przemocą wśród nieletnich. Prowadzone działania informacyjne oraz promocja zdrowego trybu życia mają przede wszystkim wskazać młodzieży objętej programem alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, dać pełną wiedzę z zakresu odpowiedzialności prawnej dotyczącej szeroko pojętej demoralizacji. Połączone działania szkoły i policji mają ponadto na celu ujawnienie wśród adresatów programu dzieci „eksperymentujących” z narkotykami. Działania prowadzone wśród nauczycieli i rodziców mają za zadanie uświadomienie rodzicom faktycznego stanu prawnego, wskazanie rozwiązań systemowych, umożliwienie im poznania zjawisk rządzących mechanizmami odpowiadającymi za demoralizację grupy i jednostki, a także wskazanie objawów tych zjawisk (m. in. uświadomienie rodzicom jak może wyglądać

i zachowywać się młody człowiek znajdujący się pod wpływem środków psychoaktywnych).

W 2013 r. Program realizowany był w 51 poznańskich gimnazjach i 3 szkołach ponadgimnazjalnych.

W ramach Programu w lutym 2013 roku odbyła się konferencja szkoleniowa „Przestępczość i patologie w Internecie, aktualne zagrożenia dla dzieci i młodzieży”. Konferencja miała na celu:

- zapoznanie przedstawicieli społeczności szkolnych i placówek opiekuńczo-wychowawczych z zagrożeniami związanymi z przestępczością i patologiami w Internecie,
- zapoznanie z prawidłowymi metodami zabezpieczenia dowodów przestępczości internetowej,
- wypracowanie zasad współpracy policji i szkół w przypadku ujawnienia czynów karalnych związanych z przestępczością internetową,
- przedstawienie mechanizmów werbowania i psychomanipulacji stosowanych przez destrukcyjne grupy werbujące w Internecie.

W miesiącach nauki szkolnej funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu prowadzili spotkania informacyjne z zakresu odpowiedzialności prawnej dla uczniów gimnazjów realizujących Program, kadry pedagogicznej szkół oraz rodziców – spotkaniami objętych zostało ok. 12000 uczniów poznańskich gimnazjów z klas 1-3 oraz ok. 1300 nauczycieli.

W ramach Programu 7 czerwca 2013 roku w CINEMA CITY PLAZA odbyło się zakończenie konkursu „Żyj aktywnie, zdrowo i bezpiecznie”. Nagrodzono 15 uczniów oraz wyróżniono także 15 uczniów. W konkursie wzięło udział 200 uczniów poznańskich gimnazjów. Na potrzeby organizacji konkursu zakupiono nagrody (tablety i książki).

W celu realizacji działań informacyjnych i edukacyjnych zakupiono m.in. ulotki, broszury, plakaty o treściach prewencyjnych i informacyjnych (w szacie graficznej wykonanych materiałów użyto prac laureatów konkursu „Żyj aktywnie, zdrowo i bezpiecznie”). Ponadto wykonano także gadżety propagujące tematykę Programu. Materiały i gadżety przekazano do Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu, którego funkcjonariusze w czasie spotkań informacyjnych przekazywali je młodzieży i rodzicom biorącym w nich udział.

Na potrzeby realizacji Programu we wrześniu 2013 roku zakupiono 500 sztuk narkotestów ORATECT III oraz 10 alkomatów AlcoQuant 6020 Plus. Narkotesty zostały przekazane do szkół objętych programem, natomiast alkomaty trafiły na wyposażenie referatów ds. nieletnich Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu, gdzie zostaną wykorzystane zarówno podczas interwencji w szkołach jak i podczas innych działań prewencyjnych wobec nieletnich. Ponadto 40 000,00 zł z budżetu Miasta przekazano Komendzie Miejskiej Policji w Poznaniu na zakup narkotestów dla Wydziału Prewencji KPM w Poznaniu.

W okresie październik – grudzień 2013 roku przeprowadzone zostały także badania stanu bezpieczeństwa w 27 poznańskich szkołach objętych Programem. Badania oraz opracowanie raportu, podobnie jak w latach ubiegłych, wykonane zostały przez

studentów i pracowników Zakładu Resocjalizacji Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ponadto opracowany został zbiorczy raport z badań w gimnazjach za lata 2007-2013 zawierający wnioski z analizy trendów zachowań ryzykownych młodzieży.

W roku 2013 Program „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy” otrzymał dotację z Rządowego Programu „Razem Bezpieczniej” w kwocie 75 000 zł.

Tabela 5.

***Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu
pn. "Szkoła wolna od narkotyków i przemocy" w ramach MPPN
w latach 2010 - 2013***

Rok	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	(w %)
2010	180 000,00	179 545,35	99,75
2011	230 000,00	229 985,13	99,99
2012	230 000,00	229 975,01	99,99
2013	180 000,00	145 812,83	81,01

WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ UZYSKANE W 2013 ROKU

Szczegółowy zakres realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku przedstawiono w załączniku nr 3 do Raportu.

**5. SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z WYDATKÓW NA REALIZACJĘ MIEJSKIEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W POZNANIU
NA LATA 2012-2014
W 2013 ROKU – WEDŁUG KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ**

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan po zmianach (w zł)	Wykonanie (w zł)	%
Ogółem:		1 030 000,00	989 677,50	96,09
85153	Stowarzyszenia, fundacje, inne	370 000,00	364 890,00	98,62
	Wydział Oświaty UMP oraz Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Nr 7 w Poznaniu	180 000,00	178 974,67	99,43
	POSiR	100 000,00	100 000,00	100,00
	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UMP	180 000,00	145 812,83	81,01
	Wydział Sportu UMP	200 000,00	200 000,00	100,00

6. WNIOSKI Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W POZNANIU W 2013 ROKU

Na podstawie uzyskanych efektów z realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku należy nadal prowadzić działania mające na celu:

- z aktywizowanie i uaktywnienie większej liczby placówek oświatowych do podejmowania różnych działań dotyczących profilaktyki narkotykowej;
- popularyzowanie wiedzy na temat skutecznych strategii profilaktycznych oraz metod konstruowania programów profilaktycznych;
- zwiększanie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się problematyką narkomanii na rzecz rozwiązywania tego problemu w mieście;
- rozszerzenie zakresu pomocy w readaptacji po leczeniu;
- upowszechnianie praktyk i programów profilaktycznych o sprawdzonej skuteczności rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wykaz podmiotów realizujących zadania w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku

Lp.	Nazwa podmiotu i dokładny adres	Numer NIP	Nazwa projektu	Forma prawna organizacji	Kwota wnioskowana z oferty (w zł)	Kwota proponowanej dotacji	Kwota przyznanej dotacji (w zł)
Nazwa obszaru: Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym							
Nazwa zadania: Dofinansowanie programów postterapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków							
1.	Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR ul. Grunwaldzka 55/18 60-352 Poznań	781-16-36-362	„Smak życia”	stowarzyszenie	79 960,00	79 960,00	79 960,00
Nazwa zadania: Dofinansowanie programu postterapeutycznego poprzez prowadzenie hostelu dla osób uzależnionych od narkotyków							
1.	„Caritas Poznańska” Zakład Charytatywno-Opiekuńczy ul. Ostrów Tumski 2 61-109 Poznań	782-23-13-846	Hostel „VICTORIA”	inna	110 000,00	110 000,00	110 000,00
Nazwa zadania publicznego: Dofinansowanie programu redukcji ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków w klubach i dyskotekach							
1.	Grupa Animacji Społecznej REZERWAT os. Zygmunta Starego 9/23 60-688 Poznań	972-11-89-096	„PARTY SAFE”	stowarzyszenie	52 930,00	52 930,00	52 930,00

Nazwa zadania publicznego: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków.							
1.	„Caritas Poznańska” Zakład Charytatywno- Opiekuńczy ul. Ostrów Tumski 2 61-109 Poznań	782-23-13-846	„Informacja, konsultacja, wsparcie dla rodzin z problemem narkomanii”	stowarzyszenie	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Nazwa zadania publicznego: Poprawa jakości dostępu do diagnostyki z zakresu HIV/AIDS oraz zwiększenie opieki nad osobami narażonymi na zakażenie poprzez dofinansowanie punktu konsultacyjno-diagnostycznego, prowadzącego działania w kierunku diagnostyki i konsultacji HIV/AIDS							
1.	Fundacja Simontonowski Instytut Zdrowia ul. Sekutowicza 3/9 20-152 Lublin	946-25-69-414	HIV? Nie ryzykuj – sprawdź! Wsparcie i promocja działalności punktu konsultacyjno- diagnostycznego w Poznaniu	fundacja	30 000,00	30 000,00	30 000,00

ZAŁĄCZNIK NR 2

**Wykaz złożonych ofert na zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na 2013 rok
w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „małe granty”)**

Lp.	Nazwa podmiotu i dokładny adres	Numer NIP	Nazwa projektu	Forma prawna organizacji	Kwota wnioskowana z oferty (w zł)	Kwota proponowanej dotacji	Kwota przyznanej dotacji (w zł)
Nazwa obszaru: Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym							
1.	Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne ul. Bydgoska 6/7 61-123Poznań	782-23-00-281	„REDUKTOR”	stowarzyszenie	6 000,00	6 000,00	6 000,00
2.	Fundacja Simontonowski Instytut Zdrowia ul. Sekutowicza 3/9 20-152 Lublin	946-25-69-414	Kampania społeczna „Zażywasz? Czy wiesz ile ryzykujesz? – edycja 2”.	fundacja	10 000,00	10 000,00	10 000,00
3.	Stowarzyszenie MONAR (podmiot bezpośrednio wykonujący zadanie: Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Poznaniu) ul. Nowolipki 9b 00-151 Warszawa	526-10-38-205	Współczesne środki psychoaktywne – interwencja, działanie, pomoc.	stowarzyszenie	8 000,00	8 000,00	8 000,00

4.	Stowarzyszenie MONAR (podmiot bezpośrednio wykonujący zadanie: Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Poznaniu) ul. Nowolipki 9b 00-151 Warszawa	526-10-38-205	Narkotyki stare i nowe – profilaktyka, interwencja, działanie.	stowarzyszenie	8 000,00	8 000,00	8 000,00
----	--	---------------	---	----------------	----------	----------	----------

ZAŁĄCZNIK NR 3

Wskaźniki realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu w 2013 roku

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ				
Cel Programu: Zahamowanie tendencji wzrostowej rozpowszechnienia używania narkotyków na terenie miasta Poznania i skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych				
Cele szczegółowe	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Uzyskane wskaźniki w 2013 r.	Wskaźniki w %
I. Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród młodzieży szkolnej oraz młodych dorosłych, a także wzmocnienie przekonania o ryzyku związanym z używaniem narkotyków	Przeszkolenie realizatorów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Min. 20 przeszkolonych realizatorów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki narkomanii	20 osób	100 % (osiągnięty)
	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz edukacyjnej dotyczącej uzależnień, w tym dopalaczy	Min. 1500 dzieci i młodzieży uczestniczących w programach profilaktycznych koordynowanych przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania	ok. 2 000 dzieci i młodzieży	100 % (osiągnięty)
	Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących problematyki			
II. Poprawa stanu zdrowia oraz funkcjonowania społecznego problemowych użytkowników narkotyków oraz udzielanie pomocy ich rodzinom	Uruchomienie programu redukcji ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków w klubach i dyskotekach	Objęcie programem min. 5 klubów i dyskotek	5 klubów	100 % (osiągnięty)
	Podjęcie realizacji programu redukcji szkód, adresowanego do „przyjezdnych” oraz bezdomnych problemowych użytkowników narkotyków	Identyfikacja oraz nawiązanie kontaktu z „przyjezdnymi” i bezdomnymi problemowymi użytkownikami narkotyków	40	100 % (osiągnięty)
	Rozszerzenie zakresu pomocy w readaptacji po leczeniu	Min. 20 osób więcej niż w poprzednim roku uczestniczących w programach postterapeutycznych po przebytym leczeniu bądź rehabilitacji	270 osób	osiągnięty w 97,8%

	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	Min. 200 osób korzystających z porad punktu informacyjno – konsultacyjnego	1 184	100 % (osiągnięty)
	Przeszkolenie pracowników pomocy społecznej w zakresie problemu narkomanii oraz strategii pomagania osobom z tym problemem	Min. 20 pracowników socjalnych przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania narkomanii	28	100 % (osiągnięty)
III. Zapobieganie problemom narkomanii (w tym używaniu substancji legalnych i nielegalnych) wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku rodzinnym i szkolnym.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację Programu Przeciwdziałania i Ograniczania Narkomanii oraz Przestępczości i Demoralizacji Nieletnich pn. „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”	Min. 20 gimnazjów uczestniczących w Programie pn. „Szkoła wolna od narkotyków”	51 gimnazjów	100% (osiągnięty)
IV. Poszerzenie i wspieranie dotychczasowej oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (w tym pozalekcyjnych programów sportowych i rekreacyjnych)	Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz innych zajęć pozalekcyjnych	Min. 1000 dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych organizowanych przez POSiR	5 790	100% (osiągnięty)
		Min. 500 dzieci i młodzieży uczestniczących w innych pozalekcyjnych zajęciach sportowych	1 370	100% (osiągnięty)
V. Poprawa jakości dostępu do diagnostyki z zakresu HIV/AIDS oraz zwiększenia opieki nad osobami zakażonymi i osobami narażonymi na zakażenie	Dofinansowanie punktu konsultacyjno-diagnostycznego prowadzącego działania w kierunku diagnostyki i konsultacji HIV/AIDS	Min. 1 punkt konsultacyjno-diagnostyczny prowadzący badania w kierunku diagnostyki HIV/AIDS	1 punkt	100% (osiągnięty)
Miernik dotyczący wykorzystania środków finansowych na realizację MPPN		Min 90% wykorzystania planu wydatków	96,09%	100% (osiągnięty)